

MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

- Børns deltagelse i leg
- Indretning af lege -og læringsmiljøer
- Overgange
- Børneperspektiver

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Udvikling af evalueringskulturen har haft fokus siden starten med at implementere en evalueringskultur. Der har løbende været ændret i proces og metoder, som har været justeret til undervejs, når det valgte ikke gav mening og værdi i praksis.

Vi er optaget af at evaluere og reflektere praksis med henblik på at skabe grundlag for nye handlinger, for at kvalificere vores praksis. Vi stiller os undrende på vores egen og hinandens praksis, hvorfor gør vi som vi gør? Gør vi faktisk det, vi siger vi gør? Vores styrker er, når vi undres og stiller spørgsmål til hinanden.

Evalueringsprocesserne finder typisk sted i fælles refleksioner på personalemøder, afdelingsmøder, stuemøder samt i hverdagen, hvor personalet giver hinanden feedback på den pædagogiske praksis omkring børnene.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vores pædagogiske læringsmiljø er karakteriseret ved at være planlagt med udgangspunkt i børnegruppens sammensætning, interesser samt udviklingstrin. Dagligdagen er præget af rutiner, der er genkendelige for børnene og skaber tryghed. Ligeledes dannes mindre grupper i løbet af dagen til at støtte børnegruppens behov. Der arbejdes med at skabe rum og zoner til fordybelse i forskellige lege og aktiviteter.

For hvert enkelt læringsmiljø er der gjort overvejelse omkring, hvad vi ønsker at styrke og udvikle hos det enkelte barn og børnegruppen. Dette planlægges blandt andet ud fra elementerne i det pædagogiske grundlag og evalueres i bl.a. udviklingsplaner. Evalueringen bruges som arbejdsredskab til at kvalificere fremadrettede handlinger.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
  - Børnegruppens trivsel og læring
  - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
  - Tosprogede børns trivsel og læring
  - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi har gennemført evaluering af børns deltagelse i legen, fordi vi har ønsket at undersøge og blive klogere på børnenes oplevelse af vores læringsmiljøer. Vi har været nysgerrige på, hvad børnene får ud af de muligheder, som vi giver dem og om der er områder, hvor der i højere grad er behov for, at den voksne træder ind og understøtter eller bidrager til, at flere/andre børn får bedre deltagelsesmuligheder, eller at den voksne bidrager til at udvikle legen, så den foregår over længere tid uden afbrydelser.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Børnene opdeles i faste små grupper i løbet af ugen for at understøtte legekompeterencer, sprog, deltagelsesmuligheder og det relationelle.

Praksisfortælling: "Det er morgen, og der bliver afleveret børn i børnehaven. Når man kommer ind på stuen, ser man forskellige legestationer. En voksen sidder ved bordet sammen med en lille gruppe børn der tegner. Den voksne tager imod det nyankomne barn. På stuen er der et hjørne med legekøkken og dukker, hvor en gruppe børn leger rolleleg. I et andet hjørne af stuen bygges der en hule under et af bordene, børnene samarbejder om konstruktionen. I et tredje hjørne leges der med små figurer og ved det sidste bord lægger nogle børn puslespil. Det pædagogiske personale har skabt muligheder for forskellige legeformer."

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi har lært, at det pædagogiske personale har en særlig mulighed for at understøtte og guide børnenes leg ved at tage udgangspunkt i barnets perspektiv og interesse samt ved at indrette de forskellige rum med særlig opmærksomhed på at sikre, at der indbydes til forskellige former for leg. Vi har fået opmærksomhed på at skabe rum, hvor legen kan forblive uforstyrret.

Vi har oplevet, at ved at bruge beskrivende kommentarer til at understøtte legen og tydeliggøre børnenes forskellige positioner/roller i legen, kan vi være med til at skabe et rum, hvor børnene føler sig set og anerkendt i legen, og legen får de bedst mulige udviklingsbetingelser. Når vi anvender beskrivende kommentarer og sætter ord på handlingerne i legen, giver det alle børn mulighed for at føle sig som en værdifuld del af fællesskabet.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

På baggrund af ovenstående refleksioner tager det pædagogiske personale i højere grad udgangspunkt i barnets perspektiv og interesse, når børnenes leg guides. Det stiller krav til personalet om at balancere i, hvornår de er deltagende i legen og hvornår de trækker sig ud på sidelinjen og i højere grad er inspirator og understøttende. Den måde, der er handlet på er ved at støtte og guide de børn, der har svært ved at indgå i legerelationer. Her har børnene været observeret i forhold til, hvorvidt deres udfordringer i legen skyldes utydelighed i de forventninger der stilles til dem, i indretningen, om børnene mangler kompetencer til at indgå og være en del af legen og børnefællesskaberne. På den måde giver vi børnene en positiv oplevelse, møder dem med positive forventninger samt øver færdigheder såsom sociale spilleregler og at vente på tur.

I samme forbindelse har der været arbejdet med struktur og organisering for at kunne sætte rammer for legen, så vi i hvert fald i perioder af dagen har mulighed for at være særligt tæt på legen og kunne indgå enten deltagende eller på sidelinjen og sætte ord på handlinger, oversætte intentioner og møde børnene med positive forventninger.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Der har løbende været foretaget evalueringer af den pædagogiske praksis med afsæt i såvel den pædagogiske læreplan som Børn & Unge politik, det pædagogiske tilsyn mv. Disse evalueringer samt evt. tilpasninger af praksis drøftes i forældrebestyrelsen, ligesom repræsentanter fra forældrebestyrelsen inviteres med når emner drøftes f.eks. til institutionens kvalitetssamtale.

Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Fokus på børneperspektivet er et emne, som der først er kommet fokus på ret sent i den forudgående periode. Det er derfor også et emne, som det allerede er besluttet, der fremadrettet skal arbejdes meget mere målrettet med. Da der fortsat er behov for at bevare fokus på at kvalificere evalueringskulturen, er det også besluttet at inddrage børneperspektiverne i arbejdet med evalueringskulturen, så de bliver en integreret del af evalueringerne i forskellige sammenhænge.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Udvikling af evalueringskulturen har haft løbende fokus, og der har løbende været ændret i proces og metoder, som har været justeret til undervejs når det valgte ikke gav mening og værdi i praksis.

Der evalueres i praksis ligesom praksis også justeres ifht. resultatet af den gennemførte evaluering. Dog kan vores evaluering systematiseres yderligere, så også det sidste led inddrages ifht. at få evalueret praksis igen efter de gennemførte justeringer, ligesom disse justeringer med fordel kan inddrage børneperspektiver.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil justere og tilpasse den i en mere læsevenlig udgave samt kvalificere anvendelsen af den, så den bliver et bidrag til udvikling af den pædagogiske praksis. I den forbindelse vil vi inddrage refleksionsspørgsmål til de 12 pædagogiske mål i den styrkede læreplan. Disse refleksionsspørgsmål skal bidrage til en yderligere systematisering af evalueringskulturen ved at dagsordenssætte spørgsmålene løbende på personalemøder i løbet af året, så der kontinuerligt laves nedslag og genbesøg i den styrkede læreplan.